

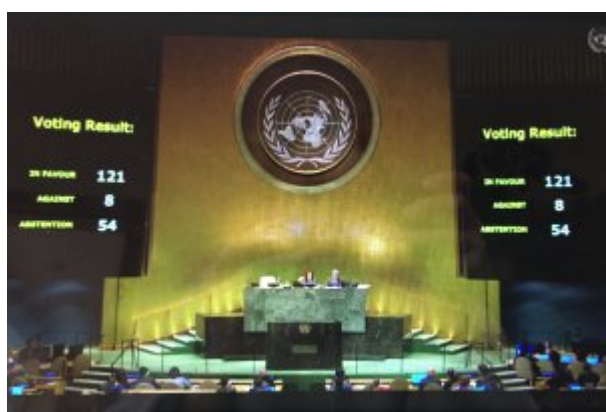

De verklaring voor rechten van boerinnen en boeren : terugblik op een historisch proces

lundi 8 avril 2019

De VN-verklaring voor de rechten van boerinnen, boeren en andere op het platteland werkzame personen werd eind 2018 door de VN aangenomen. Een sterke meerderheid (121 stemmen voor, 54 onthoudingen, 8 stemmen tegen) stemde voor de verklaring. Aan de stemming gingen vele jaren van intensieve onderhandelingen vooraf. De goedkeuring vormt het hoogtepunt van dit historisch proces.

De drijvende kracht en initiatiefnemers van het proces zijn sociale bewegingen. De rechthebbenden, de boer.inn.en en andere mensen op het platteland documenteerden de vele mensenrechtenschendingen en systematische discriminatie waarmee zij geconfronteerd worden. La Via Campesina presenteerde vervolgens in 2008 in samenwerking met haar bondgenoten, waaronder FIAN, haar ontwerpverklaring aan de Verenigde Naties. De Mensenrechtenraad erkende de noodzaak om de bescherming en realisatie van de mensenrechten van boer.inn.en te versterken. Ze riepen een werkgroep in het leven om vanaf 2012 een ontwerpverklaring op te stellen. Na vijf onderhandelingsessies kwam de werkgroep tot een definitieve versie van de tekst, die in december 2018 werd goedgekeurd. [\[1\]](#).

De verwezenlijkingen van de Verklaring

Landbouwgemeenschappen worden mondiaal het meest getroffen door honger en worden geconfronteerd met systematische schendingen van hun fundamentele rechten, zoals landroof en verlies van controle over andere natuurlijke hulpbronnen, biopiraterij, criminalisering van mensenrechtenactivisten, dwangarbeid in grote industriële plantages, enz.

Door de rechten te beschermen van degenen die ons voedsel produceren door middel van de bescherming van natuurlijke grondstoffen, draagt de Verklaring bij tot de bestrijding van de huidige grote

crisissen : armoede in rurale gebieden en voedselonzekerheid, klimaatverandering, aantasting van de natuurlijke grondstoffen en verdwijnen van de biodiversiteit, enz.

Concreet verzamelt en verduidelijkt de Verklaring de rechten van boer.inn.en en andere op het platteland werkzame personen, zoals het recht op land, zaden, water, sociale zekerheid, gezondheid, huisvesting, onderwijs, waardig inkomen, ontwikkeling, participatie, rechtvaardigheid, enz.

Een positie die isoleert

Deze overwinning voor de rechten van de boer.inn.en werd echter tenietgedaan door een onthouding van België en andere Europese landen tijdens de stemming, alsook door de tegenstemmen van acht landen. Het gebrek aan politieke positionering van België ten aanzien van deze tekst ondermijnt haar engagement voor duurzame landbouw. Het standpunt van België en de Europese staten is des te onbegrijpelijker omdat verschillende Europese instellingen, waaronder de Europese Economische en Sociale Raad en het Europees Parlement, de lidstaten uitdrukkelijk hebben opgeroepen om voor de rechten van de boer.inn.en te stemmen. Hun laatste oproep dateert van 2018. In België riepen de regionale ministers van Landbouw (Joke Schauvliege en René Collin) de minister van Buitenlandse Zaken ook op om de VN-verklaring goed te keuren. Om nog maar te zwijgen van de massale steun van het Belgische middenveld (meer dan 60 Belgische middenveldorganisaties en vakbonden) en de Europese burgers (een petitie die op het moment van de stemming 73.000 handtekeningen verzameld had). De weigering om de rechten van de boeren te beschermen isoleert België dus in een positie van ontkenning van de realiteit waaronder boer.inn.en in België en de rest van de wereld vandaag de dag te lijden hebben.

Naar een Belgische implementatie

Een dergelijke verklaring is niet bindend. Zoals elke Verklaring van de Rechten van de Mens is zij bovenal universeel, symbolisch en visionair van opzet, met als doel een gemeenschappelijke, lange termijn doelstelling te creëren. maar met duidelijke implicaties voor de verplichtingen van de staat. De lidstaten hebben echter een enorme flexibiliteit ten aanzien van het "hoe" van de uitvoering, juist omdat de lokale context en behoeften zeer verschillend zijn. Boeren- en maatschappelijke organisaties, die van meet af aan de dragers van deze Verklaring zijn geweest, bieden zich daarom aan als partners bij de uitvoering van deze principes.

Bronnen

1. Referentiedocumenten Verenigde Naties

- [Resolutie aangenomen door de Algemene Vergadering op 17 december 2018 + definitieve versie van de Verklaring](#)
- [Stemming in de Algemene Vergadering \(New York\)](#) of

- [Stemming in de mensenrechtenraad \(Genève\)](#)

2. Referentiedocumenten FIAN

- [Alle artikels over deze thematiek](#)
- [Analyses](#)
- [Video's](#)

3. Andere

- [Persbericht FIAN International](#)

- [Persbericht La Via Campesina](#)
  - [Artikel SOS Faim](#)
-

Notes

[1] De aannname van de tekst verliep in 3 stappen : goedkeuring door de [VN-mensenrechtenraad op 28 september 2018 in Genève](#), vervolgens goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York op 17 december 2018 na de voorafgaande stemming in de derde Commissie (Commissie voor sociale, humanitaire en culturele zaken) van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York op 19 november 2018->art1177].